

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 45 (1)

IZDAN 1. APRILA 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4207.

Konstantin Popović, direktor Kr. niže gospodarske škole, Slavonska Požega i Miodrag Obrenović, agrikulturni inženjer, Beograd.

Sejalica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semenja na odžake.

Prijava od 9. jula 1925.

Važi od 1. januara 1926.

Na slikama I i II predčena jednorodna sejalica sastavljena iz sledećih delova:

Temelja ili osnovice A

Sejaćeg aparata s rezervoarom za seme B

Sejaćeg lemeža C

Zagrtaća semena D

Grabljica za usitnjavanje zemlje E

Brazdača F.

Pomoću ovih šest delova, složenih u jednu celinu svršavaju se po redu sledeći poslovi:

Pravilan hod sejalice u željenom pravcu reda i u željenoj udaljenosti rede od reda.

Usitnjavanje brazde zemlje u koju se seje.

Prosecanje brazdice kroz zemlju na određenu dublinu, u koju brazdicu dospeva seme.

Puštanje semena u brazdicu u odžake međusobno podjednako udaljenje.

Zagrtanje brazdice i pokrivanje semena sitnom zemljom.

Obeležavanje novoga reda.

A. Temelj ili Osnovica.

Temelj je načinjen od dveju savijenih šina —1—, koje s prednje strane počivaju na dva točka —2—, a sa stražnje strane na jednome dvokrakom plazu —3—. (Na slici I izvedena je u prednjem delu desna strana šine i desni točak).

Plaz i točkovi dimenzirani su tako, da oni drže šine uvek u paralelnom položaju prema zemlji.

Prednji deo šine formiran je u polugu za zapregu radnje životinje.

Na stražnjem delu šina pričvršćene su dve ručice —4—.

U srednjem delu šina umnuta su s prednje strane dva produška —5—, medju koje se učvrsti prednji deo sejaćeg lemeža.

U srednjem delu šina sa stražnje strane umetnut je produžak —6—, na koji su pričvršćena krila plaza.

Naposletku, su šine temelja sa stražnje strane tako formirane, da se na njih mogu nataknuti utezi, ako bi zbog jačeg otpora zemlje bilo potrebno da se sejačica opteret.

Točkovi sejačice počivaju na osovini —7—, koja je u sredini tako savijena, da se s nje kao s jednoga ekscentra može da prenaša pokretna snaga na sejaći aparat po načinu, kako će kasnije biti opisano.

B. Sejaći aparat s rezervoarom za seme.

Sejaći aparat sastavljen je iz jednoga u sredini otvorenoga dna —8—, na koje su sa obe strane pričvršćene šine —9— (sl. II. v.).

Otvor dna pokriven je jednim krovu sličnim plaštom —10—, na čijim su kosim stranama nalaze otvori —11—.

Na unutrašnjim stranama plašta umetne medju spone —12—, sa svake strane po jedan zapirac —13— tako, da on tačno zatvara otvor platna 11, ali da se ako odozdo nastane pritisak, može da digne i da otvor plašta učini tako dugo slobodnim dok na njega deluje taj pritisak; čim pak pritisak prestane, pada on usled sop-

stvene težine odmah natrag i opet zatvara otvor plašta.

Između šina 9 smešten je sejači lineal —14— tako, da on počiva na dnu sejaćeg aparata 8, i može da se kreće po dnu samo u pravcu odredjenom mu od šina:

Sejači lineal je na prednjoj strani pomoću poluge —15— spojen sa osovinom 7, koji ga, kada ga sejačica u pokretanju povlači naprad i gura natrag između šina za toliko, koliki je zamašaj ekscentra osovine. Usled pokretanja sejaćeg lineala dolaze njegove izvesne tačke čas izvan plašta 10, ondoso ispod rezervoara za seme, a čas opet ispod plašta nad otvor dna sejaćeg aparata —18—. Ako se ne tim tačkama lineala probuše ćelije —19—, to će u njih kada dospeju isdod rezervoara semena pasti često semena, koje će kretanjem lineala prema otvoru dna 18, u ćeliji biti onamo povučeno.

U momentu kada ćelija sa semenom dospe do otvora 11 u plaštu, koji plašt dele rezervoar semena od otvorenoga dna sejaćeg aparata, zapeče na zapiraču 13 ćelijom povučeno suvišno seme, pa će ono seme čiji je manji deo smešten u ćeliji, a veći viri izvan nje, biti odgurnuto natrag i zadržano da ne prolazi kroz otvor 11, dok će ono seme, čija je veća polovina smeštena u ćeliji, a manja viri iz nje, biti od strugača malo utisnuto u ćeliju i propušteno pod plašt, pri čemu će strugač pod pritiskom odozgo dići se gore da odmah natrag padne, čim taj pritisak prestane.

Odgurivanje suvišnog semena iz ćelije vrši se elastično i neprisilno, pošto je težina strugača podešena tako, da je manja od otpora semena i da ne može seme probiti.

Prošavši kroz otvor plašta 11 dospeva seme nad otvor dna 18 i tako ispada neposredno u zemlju.

Na slici II c predstavljen je moment, kada desna ćelija sejaćeg lineala grabi seme, a leva ispušta; na slici II-d leva ćelija grabi seme, a desna ga ispušta. Na slici II-f prolazi desna ćelija baš kroz otvor plašta.

Ćelije na linealu podešene su tako, da su na donjoj strani šire, pa se nikako ne može dogoditi, da se u njima seme zaglavi, samo ako je gornji prečnik ćelije malo veći od dužine semena, koje se seje.

Prema veličini ćelija može se po volji podešavati koliko zrna da one grabe za svaki odžak, pa je broj zrna, što padaju u pojebine odžake, vrlo jednoličan, samo ako je seme valjano sortirano. U

pogledu toga prevazilazi setva ovom sejačicom rad svih ostalih poznatih sejačica.

Na sejači aparat nataknut je rezervoar za seme —20— u obliku jedne kutije, čiji su izduženi zidovi vertikalni i sa strana zatvaraju plašt 10, a čije je dno tako isečeno, da pokriva šine 9 i jedan dao sejaćeg lineala (vidi sliku II g-h) dok plašt 10 izlazi kroz dno kutije.

Na ovaj način deli plašt rezervoar semena u dva dela B/1 i B/2, pa time sejači aparat postaje dvostrukim aparatom sa jednim zajedničkim izlivom na dnu 18.

Pomoću ovog dvostrukog aparata mogu se u isto vreme sejati dve vrste semena u zasebne odjake, na pr. naizmenice kukuruz i pasulj, ili se može po volji kombinovati mešavina, da se na pr. u polovinu rezervoara melne sam kukuruz, a u drugu mešavina kukuruza i pasulja, ili eventualno bundevskih koštica.

C. Sejači lemež.

Sejači lemež sastavljen je od jedne čelične ploče —21—, na koju su sa strane pričvršćena krila —22—.

Krila ploče su tako raširena, da s njome čine jedan klin, čiji je vrh ploča, a krila su mu strane.

Sa stražnje strane nataknuta su krila na osovinu —23—, koja ima svoj lemež u plazu 3. Oko ove osovine može lemež da se diže u spušta, kod čega pravi najveći put ploča sejaćeg lemeža, koja je od osovine 23 najudaljenija. Pomoću toga se sejači lemež može da podešava na onu dubinu, do koje se želi da njegov vrh u zemlju prodire. Kad je lemež namešten na željenu dubinu, onda se među produšcima 5 učvrsti jednim šrafom. Kako inače položaj sejačice prema zemlji ostaje nepromenjen, jer ona počiva na plazu i točkovima, to podešena dužina setve ostaje uvek istovetna.

U dizanju i spuštanju sejaćeg lemeža bez promene položaja čitave sejačice i bez naročitoga pritiskivanja lamežovih krakova u svrhu paranja dublje brazdice leži razlika i preimućstvo ovoga lemeža nad lemežima drugih sejačica.

D. Zagrač semena.

Na osovini —24— nataknut je sa obe strane po jedan krak —25—, na koje je sa svake strane pričvršćena po jedna motičica —26—. Krakovi 25 spojeni su lukom —27— u jednu celinu, koja se oko osovine 24 može da diže i spušta toliko, dok luk nije seo na šine 1, pri čem naročito formirane motičice 26 zagrađuju onu brazdu, koju je iskopao sejači lemež i u koju je medjutim iz sejaćeg aparata palo seme.

E. Grabljice za usitnjavanje zemlje.

Ove se mogu prema potrebi pričvrstiti na prednjem delu šina 1 i imaju zadaću, da prodriljaju onaj trak-brazdu-zemlje, u kome će biti zasijan red. Ovo će biti korisno osobito u tome slučaju, ako se zemlja između obrade i setve zbog kiše sabila i zakorila. Ako za ovo nema potrebe, grabljice se jednostavno skinu.

F. Brazdač.

Od brazdače prikazano je na sl. I samo presek 28 od gvožđa na ugao. Na ovu se polugu sa svake strane pričvršćuje na odstojanju prema željenom razmaku redova po jedna tanjirasta ploča koja je nameštena u malo kosome položaju prema pravcu hoda sejačice, i koja se ploča prilikom pokretanja sejačice okreće i pravi brazdicu paralelno s posejanim redom, te time obeležava put za idući hod sejačice, kojim se vidi njen točak.

Patentni zahtevi:

1. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što seme pada sa male visine iz sejaćeg aparata neposredno u zemlju, bez dodira sa makakvim predmetom i za to bez poremećenja pravilnih odstojanja između odžaka.

2. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što ima dvostruki sejaći aparat, sa zajedničkim izlivom, sposoban za istovremeno naizmenično sejanje u odžake dvaju različnih vrsta semena.

3. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnog semena na odžake naznačena time, što ima kao sejaći mehanizam lineal s ćelijama, koje ćelije usled linealnog pokretanja dospevaju naizmenično, ispod semena semenskom rezervoaru, gde izvesnu količinu semena zahvataju, iznad otvora na dnu sejaćeg aparata, gde seme ispada u zemlju.

4. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što ima kao sastavni deo sejaćeg aparata jedan plašt na njegovo unutrašnjoj strani pomične zapirace, koji plašt i zapiraci prekrivaju otvoreno dno sejaćeg aparata i sprečavaju odilaženje semena iz semenskog rezervoara sem onoga semena, koje iz rezervoara izvlače ćelije lineala.

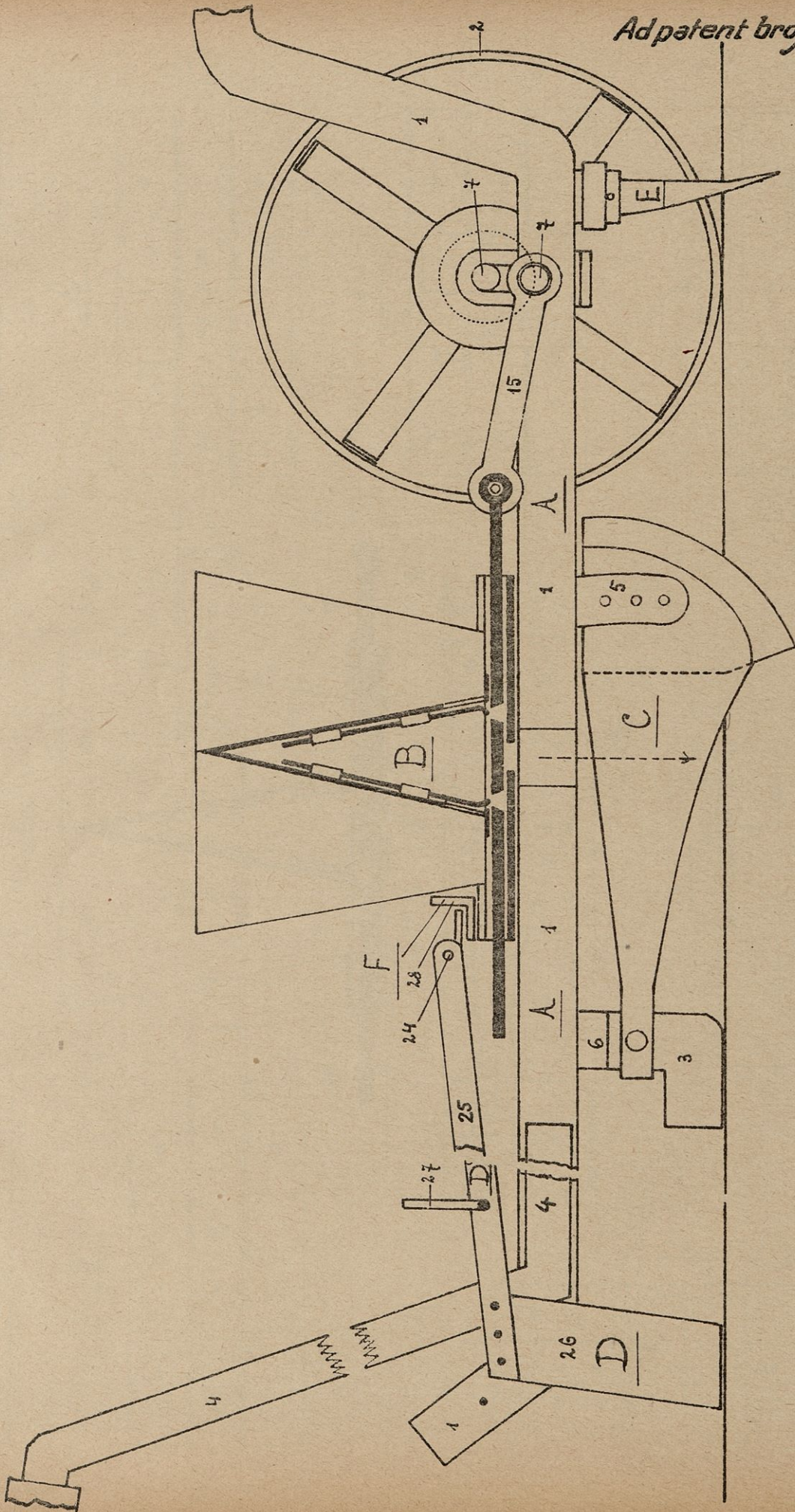
5. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što ima pomični sejaći lemez sposoban za podešavanje dubljine setve bez menjanja položaja sejačice.

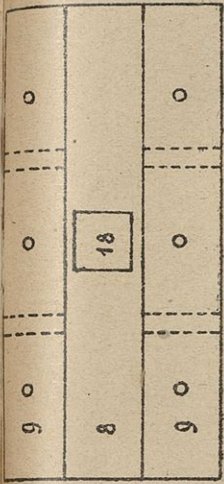
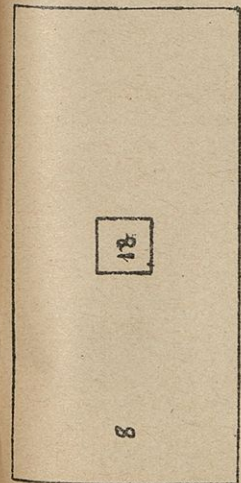
6. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što ima grabljice za usitnjavanje onoga traka-brazde-zemlje, gde će biti red odžaka.

7. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena na odžake naznačena time, što ima pomičan zagrtlač koji na posejano seme nagrće sitnu zemlju.

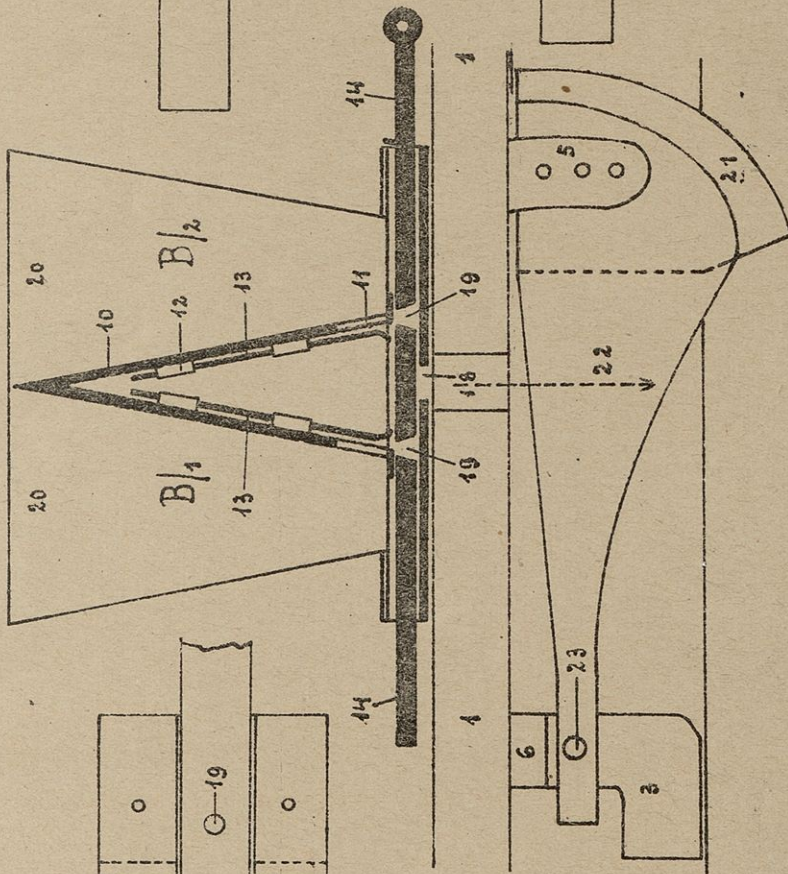
8. Sejačica za istovremeno sejanje kukuruza i sličnoga semena naznačena time, što ima brazdač koji obeležava put za idući hod mašine, paralelan prvome hodu.

Ad patent broj 4207.

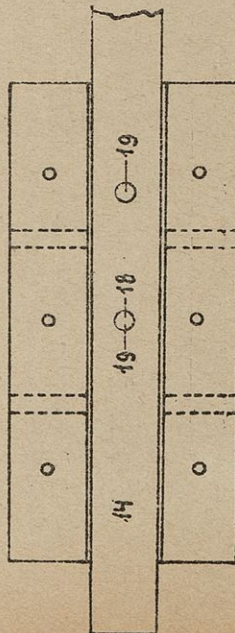

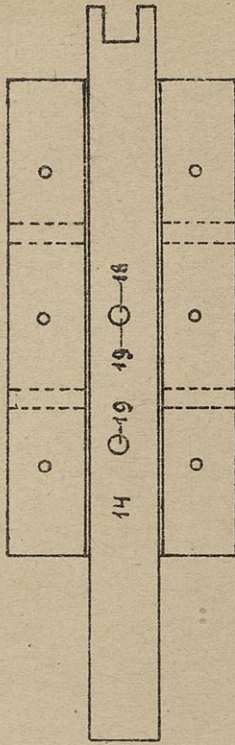
i

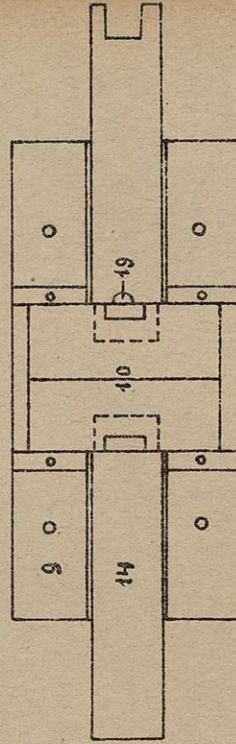
c

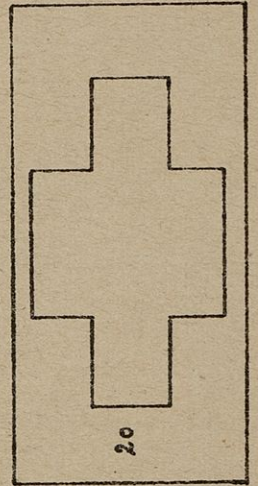
d

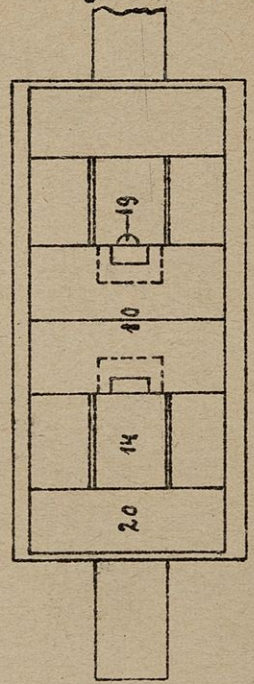
f

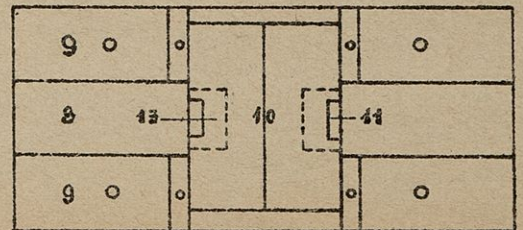
g

h

e

Handwritten text at the top left corner, possibly a title or page number.

